

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วน
ตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย : พระพงษ์พัฒน์ ชีรปัญญา (คิตโตดา)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.ปัญญา คล้ายเดช ป.ธ.๙, พธ.บ. (เศรษฐศาสตร์),

รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์), Ph.D. (Pol.Sc.)

: ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี, พธ.บ. (สังคมศึกษา), M.A. (Pol. Sc.),

Ph.D. (Soc.Sc.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕/ มีนาคม / ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์คือ (๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่นอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (๒) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล (๓) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๓๖๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จำนวน ๕ คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) อธิบายในรูปของความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ๑๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕ มีอายุตั้งแต่ ๑๘-๓๐ ปี จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ มีระดับการศึกษาตั้งแต่ ประถมศึกษา

๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๑๖ คน มีรายได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖

๒. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณิธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๑$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านเมตตาทายกรรม, เมตตาวจิกรรม, เมตตาเมโนกรรม, สีสสามัญญา, ทิฏฐิสามัญญา, และสาธาณโภกิ ตามลำดับ

๓. ประชาชนที่มีอาชีพ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณิธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ,อายุ,ระดับการศึกษา, และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณิธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่นไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. มีแนวทางการบริหารงานตามหลักสาราณิธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด คือ

(๑) ด้านเมตตาทายกรรม สนับสนุนให้อยู่ร่วมกันแบบครอบครัว และมีการให้บริการประชาชนเหมือนกับการให้ความช่วยเหลือญาติ พี่ น้อง หรือคนในครอบครัวของตน

(๒) ด้านเมตตาวจิกรรม มุ่งเน้นการให้บริการที่เท่าเทียมกัน พุดจาไพเราะ อ่อนหวาน

(๓) ด้านเมตตาเมโนกรรม มุ่งคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร คิดต่อกันด้วยเมตตา คิดทำสิ่งที่ประโยชน์แก่กัน มองในแง่ดี

(๔) ด้านสาธาณโภกิ ยึดหลักที่ว่า “ได้มาแบ่งกันกินแบ่งกันใช้” โดยชอบธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สงเคราะห์แก่กัน จัดสรรสวัสดิการ ตามความเหมาะสม

(๕) ด้านสีสสามัญญา บุคลากร รักษาระเบียบวินัยของส่วนรวม ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจหรือเสื่อมเสียแก่หมู่คณะ

(๖) ด้านทิฏฐิสามัญญา ความเคารพรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความเห็นชอบร่วมกันตกลงกันได้ในหลักการสำคัญ

Thesis Title : Administration in Accordance with Saraniyadhamma of Khonkaen Sub-district Administrative Organization in Muang District, Roi-et Province

Researcher : Phra Pongpat Dirapabbo (Kidsoda)

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Panya Klaydesh, Pali VII, B.A.(Econ.), M.P.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

: Assist. Prof. Dr. Chanchai Huadsri, Pali III, B.A. (Soc.), M.A.(Pol. Sc.), Ph.D. (Soc.Sc.)

Data of Graduation : 29 / March /2013

ABSTRACT

The main objectives of this thesis were: 1) to study administrative management based on *Saraniyadhamma* (the virtues for fraternal living) of the Khonkaen Sub-district Local Administration, Muang district, Roi-et province, 2) to do a comparative study of the administrative management based on *Saraniyadhamma* of the Khonkaen Sub-district Local Administration, Muang district, Roi-et province, according to opinion of the people by dividing the factors of the individual, 3) to study a process of administrative management based on *Saraniyadhamma* of the Khonkaen Sub-district Local Administration, Muang district, Roi-et province. However, this thesis was conducted based on mixed method research methodology. For the quantitative research, 367 people living in the area of Khonkaen sub-district, Muang district, Roi-et province were the sample in this study. The research instruments applied in this study were: questionnaire, analysis approach by Statistics Package for the Social Science (SPSS); furthermore, the statistics used in this study were: Frequency, Percentage, Means, Standard Deviation (S.D.), t-test (Independent sample), f-test (One way ANOVA). And, for the qualitative approach, this study applied the In-Depth Interview and Key Informants for 5 samples together with Content Analysis.

The result of the study found that:

1. Most of the sample who answered the questionnaire were female, 186 or 51.5 %, age between 18-30 were 118 or 32.2%, had achieved elementary education 84 or 25.6%, occupied as general employees 116, and had monthly income at 5,000 Baht 31.6%.

2. The people had opinion about the Khonkaen Sub-district Administrative Organization in Muang District, Roi-et Province, at the whole at $\bar{X} = 3.61$ which resulted high scale from largest to smallest respectively: Mettakayakamma (to be amiable in deed, openly and in private), Mettavacikamma (to be amiable in word, openly and in private), Mettamanokamma (to be amiable in thought, openly and in private), Silasamabbata (to keep without blemish the rules of conduct along with one's fellows, openly and in private), Ditthisamabbata (to be endowed with right views along with one's fellows, openly and in private), and Sadharanabhogita (to share any lawful gains with virtuous fellows).

3. The sample who had different profession also had different opinion to the Administrative management of the Khonkaen Sub-district Administrative Organization in Muang District, Roi-et Province, as the set- hypothesis.

4. The Khonkaen Sub-district Administrative Organization in Muang District, Roi-et Province, had the principles in administrative management based on Saraniyadhammacould be briefly elaborated as followed:

1) Mettamanokamma: to be amiable in thought, openly and in private, supported the people to live as a family, and served the people as one's own family members.

2) Mettavacikamma: to be amiable in word, openly and in private, offering service with equal consideration.

3) Mettamanokamma: to be amiable in thought, openly and in private, kept in mind that everyone was very important part of the Organization; therefore, respected each other, be open minded, thought positively, and moved forward to better development based on the principle of unity.

4) Sadharanabhogita: to share any lawful gains with virtuous fellows, shared and helped the team members and that of the people when and where that were needed.

5) Silasamabbata: to keep without blemish the rules of conduct along with one's fellows, openly and in private.

6) Ditthisamabbata: to be endowed with right views along with one's fellows, openly and in private, respected the right of the other, the opinion of the most, and had the same principles and direction to move forward for better development.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออนุเคราะห์และความกรุณาของบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอระบุนามเพื่อเป็นการกล่าวขอบพระคุณท่านเหล่านี้เป็นอย่างสูง ดังนี้ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช, ผศ.ดร. ชานูชัย ฮวดศรี ทั้งสองท่านที่กล่าวมานี้ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัยคือนางระพีพร มณีวรรณ หัวหน้าเจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ดร.ประยูร แสงใส อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, อาจารย์สุธีศักดิ์ ผ่องสูงเนิน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ห้องเรียนร้อยเอ็ด, ปลัดสมพงษ์ ศักดิ์แสง ปลัดตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

เจริญพรขอบคุณ ชาวบ้านในเขตตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จนผู้ทำการวิจัย ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมารวบรวมศึกษาวิเคราะห์ได้ตามวัตถุประสงค์ และขอบคุณพี่นุ้มและพี่กบ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ จนผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

เจริญพรขอบคุณ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ที่เอื้อเฟื้ออำนวยความสะดวกบริการในการใช้ห้องสมุด

ขอขอบคุณในความมีเมตตาของทุกๆท่านที่กล่าวมานี้ และอนุโมทนาในความดี ถ้าความงามที่มีอยู่ในวิจัยนี้ ถูกรับไปให้แก่ท่านผู้มิอุปการคุณทั้งหลาย จงได้ประสบแต่ความเจริญ ซึ่งถือได้ว่าทุกท่านได้ร่วมสรรค์สร้างวิทยานิพนธ์กับผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ อย่างดียิ่ง

พระพงษ์พัฒน์ ชีรปัญญา (กิด โสดา)

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖